Pirhan aluevaltuuston kyselytunti 21.1.2025

1. Onko päätös ikäihmisten päivätoiminnan muuttamisesta etäpäivätoiminnaksi jo tehty?

2. Jos ei, milloin ja kenen toimesta päätös tullaan tekemään?

3. Jos on, mikä toimielin tai kuka viranhaltija päätöksen on tehnyt – ja milloin ?

Aluevaltuuston talousarviokokouksessa 17.12.2024 keskusteltiin ikäihmisten päivätoiminnan muuttamisesta etäpäivätoiminnaksi.

Päivätoiminnan muuttaminen etäpäivätoiminnaksi vaikuttaa säästämiseltä väärässä kohdassa ja moni ikäihminen, jota päivätoiminnan lopettaminen koskettaa, pitää päätöstä päivätoiminnan muuttamisesta etäpäivätoiminnaksi lain vastaisena. Sosiaalihuoltolain 19§:n 5) kohta määrittelee osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän tai tukevan palvelun hyvinvointialueen velvollisuuksiin kuuluvaksi tukipalveluksi. Hallituksen esitys sosiaalihuoltolaiksi (HE 231/2021 vp) määrittelee, että ”Sosiaalisen kanssakäyminen tarkoittaa erilaisia yhteisöllisen toiminnan muotoja kuten päivätoimintaa sekä yhteisiä retkiä ja kulttuuriharrastuksia. Sosiaalinen kanssakäyminen voi vahvistaa siinä mukana olevien henkilöiden osallisuuden tunnetta, mutta osallisuuden edistäminen ja tukeminen tarkoittaa muutakin. Se mahdollistaa esimerkiksi yksittäisen henkilön yhteiskunnallisen osallistumisen.”

Nähdäksemme on selvää, ettei sähköisten laitteiden kautta (yksin kotoa käsin) järjestetty etäpäivätoiminta ole lainsäätäjän tarkoittamaa osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelua.

Keskusta on tiedustellut viranhaltijoilta, onko päätös tehty ja jos on, kuka ja milloin. Emme ole saaneet kysymykseen selkeätä vastausta.

Meille on vastattu, että **”Tämä on asiana ollut käsittelyssä sekä syksyn yt-prosessissa (politiikan osalta tässä toimija aluehallitus) että talousarvion 2025 valmistelussa (aluevaltuusto, talousseminaari ja varsinainen talousarvion käsittely). Peruspäätös on sisältynyt näihin käsittelyihin toiminallisesti ja taloudellisesti.”**

Pyydämme yllä mainittujen kolmen kysymyksen lisäksi vastausta siihen,

4. kuinka ikäihmisten päivätoiminnan lopettaminen ja muuttaminen etäpäivätoiminnaksi liittyy YT-neuvotteluihin, (ja olisiko ylipäätään YT-neuvotteluiden tulosten pöytäkirjaamisen nojalla mahdollista lopettaa ikäihmisten päivätoiminta ilman tarkempaa viranhaltijapäätöstä); ja

5. voisiko aluevaltuustolla olla hallintosäännön toimivallansiirtomääräysten jälkeen toimivalta päättää ikäihmisten päivätoiminnasta, ja

6. mikä sitovuustaso on talousarvion lauseilla, jotka kuuluvat osiin, joita itse talousarviossa ei ole lueteltu sitoviksi?

7. Laaditaanko Pirhassa talousarvion käyttösuunnitelma, josta aluehallitus päättää, vai onko se tarkoitus korvata esim. viranhaltijapäätöksillä resurssien kohdentamisesta?

Petra Schulze Steinen

Keskustan aluevaltuustoryhmän puolesta